

יתביב רב הונא ורב יצחק קמיה דרבי ירמיה.

ר' ירמיה and רב יצחק and רב הונא were sitting before

OVERVIEW

Our גמרא relates an incident where רב הונא and רב יצחק were students by ר' ירמיה. In this episode ר' ירמיה called them דרדקי (children); indicating that they were younger than ר' ירמיה. Our תוספות resolves a discrepancy in this matter

אומר רבינו תם דאין זה רב הונא שמזכיר סתם בכל הש"ס –

The ר"ת says that this רב הונא mentioned here is not the רב הונא who is mentioned generally in the entire ש"ס -

דאותו היה גדול הרבה מרבי ירמיה ולא הוה יתיב קמיה –

For that רב הונא and ר' ירמיה was much older than רב הונא (סתם) would not have been sitting before ר' ירמיה (as a student before a teacher) -

ועוד דקרי להו דרדקי ורבי ירמיה חבירו של רבי זירא וקטן ממנו –

And in addition (we know that this is not רב הונא סתם) because ר' ירמיה called רב הונא and רב יצחק 'children' (דרדקי), but this cannot be for ר' ירמיה was a younger colleague of זירא -

כדאמר בנדה (דף כג,א) בעי מיניה רבי ירמיה מרבי זירא כולי¹ –

As the גמרא states in נדה; מסכת נדה; ר' זירא inquired from ר' ירמיה; etc. The גמרא relates there, that it was -

עד כאן הביאו רבי ירמיה לרבי זירא לידי גיחוך ולא גחך² –

To such an extent that ר' ירמיה tried to make ר' זירא laugh, but ר' זירא did not laugh. תוספות continues with his proof -

ורבי זירא תלמידו של רב יהודה –

And ר' זירא was the student of רב יהודה -

כדאמרין⁴ דהוה מישתמיט מרב יהודה משום דבעי למיסק לארץ ישראל –

¹ The query was, what is the ruling in a case where a woman is pregnant with a fetus which is a cow, and the father of the fetus accepted קידושין from a person on behalf of his daughter (the cow fetus). The issue is whether the מקדש can marry the sister of this fetus, since אחות אשתו is forbidden.

² ר' ירמיה asked such an unusual question that would normally arouse mirth; however ר' זירא did not respond in kind.

³ The fact that ר' ירמיה attempted to make ר' זירא laugh indicates that they were colleagues (for a student would never attempt to do this to his רבי); however since he posed a query by ר' זירא, this indicates that ר' זירא was junior to ר' ירמיה.

⁴ שבת מא, א. The גמרא there relates that רב יהודה (who lived in בבלי) taught that whoever leaves בבלי transgresses an עשה (for there is a פסוק [in ירמיה כו, כב] which states יהיו יובאו ושמה יהיו).

As the גמרא states that ר' זירא avoided רב יהודה because ר' זירא wanted to go up to א"י⁵ -

ושמואל שהיה רבו של רב יהודה⁶ היה צריך לו לרב הונא -

And רב הונא who was the רבי of יהודה depended on שמואל

כדאמר בריש פירקין (דף ה,א) בעא מיניה שמואל מרב הונא ב' שהביאו גט כולי⁷ -

As the גמרא states in the beginning of this פרק, that שמואל asked רב הונא regarding two people who brought a גט, etc. -

ובחולין פרק קמא (דף יג,א) בעא מיניה שמואל מרב הונא מניין למתעסק בקדשים כולי:

And also in the first פרק of חולין the גמרא related that שמואל inquired from רב הונא, from where do we derive if one is מתעסק בקדשים, etc.⁸ It is therefore obvious that רב הונא was much older than ר' ירמיה. It will be therefore necessary to say that here we are discussing a different רב הונא than the usual רב הונא סתם.

SUMMARY

ר' זירא who taught רב יהודה (3), who taught שמואל (2), (1) רב הונא [סתם] (4), who taught ר' ירמיה (5) (who taught this רב הונא [6]).

THINKING IT OVER

רב הונא resolves the inconsistency by alleging that there were two רב הונא. Why could not רב ירמיה⁹ answer that there were two רב הונא (one who was younger than רב הונא and another who was older than רב הונא)?!¹⁰

⁵ The fact that ר' זירא felt uncomfortable in the presence of רב יהודה indicates that ר' זירא was his student, and felt uncomfortable that he is disobeying his רבי

⁶ We find numerous statement of שמואל אמר ר' יהודה in ש"ס

⁷ The question was if there were two שלוחים from מדינת הים are they required to say בפני נכתב ובפ"נ

⁸ בקדשים means he slaughtered a קרבן (עזרה) but he had no intent of doing so. The question was from where do we derive that such a שחיטה is פסולה

⁹ See תוספות קידושין מא, א ד"ה נראין

¹⁰ See מהר"ם שי"ף